A°. 1833. N°. 76.

ZONDAG DEN 22sten SEPTEMBER.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

PARAMARIBO, 21 September 1833. (*Extracten uit eenen particulieren brief gedateerd Rotterdam 20 Julij.*)

—— Onze Koffijmarkt begint wederom deszelfs hoofd te verheffen en voor eene daling kunnen wij thans te minder vrees voeden.

De verschillende ladingen der onder embargo gelegen hebbende schepen, hebben, naar vroegere te rekenen, zeer weinig van dit artikel aangebragt; zoo wel aan de Handelmaatschappij, als aan de particulieren huizen, alhier en te Amsterdam gevestigd.

Het is meer dan waarschijnlijk, dat wij nu binnen zeven of acht maanden, te rekenen van 1°. Junij ll., geene aanvoeren van Java te wachten hebben; (buiten 2 of 3 Amerikanen die hier gedurende het embargo voor Hollandsche rekening naar dat eiland bevracht zijn), waardoor gedurende dien tijd voor ons het grootste kanaal van aanvoer gesloten blijft; — dit zonde alleen dunkt mij genoegzaam zijn tot verdere rijzing; maar neemt men hierbij de gunstige gevoelens en de dagelijksche verhoogde noteeringen van anderen markten, dan, dunkt mij, hebben wij redenen te meer, mede gunstig over dit artikel te denken, doch hiertegen staat, wat op ondervinding gegrond is, de toongevende markt die van Londen is, op dit oogenblik, het zijn dus Engelsche die het artikel opdrijven, hetwelk een minder solide bron is, om daarop gerust te kunnen werken; maar onze markt, die thans bijna beneden alle de voornaamste markten is, zal ook in geval daling mogt plaats grijpen eene van de meest standhoudende zijn, doordien niets van vreemden invloed hier wordt uitgeoefend, en het alleen de eigen kracht der markt is, die ons of hooger of lager doet zijn; — tot heden hebben wij nog geene aanmerkelijke toevoeren van St, Domingo of Brazilien ontvangen, en kunnen bijna zeggen, geene te verwachten, daar Hamburg en Antwerpen hooger zijn dan wij. — Antwerpen heeft tot op heden van West-Indie niet meer dan twee ladingen ontvangen (circa 5000 balen), wij kennen het Antwerpsche sijstema, dus. behoeven niet bang te zijn, dat bij verdere aanvoeren op die markt, de zoo hooge stemming spoedig verdwijnen zal; — de lading *Atalante* te Amsterdam aangebragt is opgeruimd van 9½ a 10 st., thans zou voor die kwaliteit hooger prijzen te bedingen zijn.

Wat Suiker aanbelangt, is een artikel, waarin minder op dit oogenblik speculatie gemaakt wordt; houders van dit artikel evenwel staan vast op hunne prijzen, nogthans zonder koopers genegen zijn aan de verlangde prijzen te voldoen, bijgevolg gaat hierin niet van belang om; in de onlangs gehouden veiling te Amsterdam van 212 vaten Surinaamsch, heeft men ƒ27¾ à ƒ30½ besteed, en alhier is eene veiling aangeslagen van 148 vaten, tegen den 24 dezer.

Op dit artikel zal ik wel eens nader terug komen.

Katoen, heeft sedert eenigen tijd zulk eene verhooging ondergaan, dat men thans 64 Centen voor Surin. besteed, en voor Nickerie 60 Ct.

De vraag naar dit artikel blijft voortduren; — op den 24 en 31 aanstaande, hebben wij alhier veilingen van 50 en 285 balen Nickerie, laatstelijk aangebragt met de *Regent* en *Eliza*, men denkt voor dezelven 60 Ct. te zullen besteden.

Van dit artikel hetwelk zulk een hoogte van prijs en zoo spoedig bereikt heeft, is op deze plaats nagenoeg niets voorhanden; de rijzing dewelke door de Engelsche markten is voorgegaan, heeft op alle markten in het bijzonder gewerkt, — de redenen evenwel zijn moeijelijk te vinden; — nogthans is het eene daadzaak dat dit product in de jaarlijksche teelt merkelijk is afgenomen, en het verbruik toegenomen, waardoor natuurlijkerwijze eene momenteele botsing moet plaats grijpen; wat echter over twee of drie maanden het geval zal zijn, kunnen wij moeijelijk voorzeggen, nogthans is het zeker, dat verscheidene Engelsche katoenspinners de markt van Liverpool niet meer lastig vallen met koopen, doordien de prijzen te hoog zijn, om hunne fabriekgoederen met voordeel te kunnen afzetten; dit zou wel tot daling aanleiding kunnen geven.

— De vreesselijke straf, de Cholera, heeft zich wederom op eene hevige graad, in deze stad vertoond, en erger zelfs dan voorleden jaar. GOD alleen behoede ons.

SCHEEPS - TIJDINGEN.

UITGEKLAARD.

Den 16den dezer, het Schip *Susanna Maria*, Kapt. J. F. SPIEGELBERG, naar Amsterdam; lading: 348 vaten Suiker, 20 balen schoone- en 5 dito vuile Katoen.

Idem, de Nd. Am. Brik *Aurelia*, Kapt. P. SWENSON, naar Gloucester; lading: 241 vaten Malassie.

Den 17den, de Nd. Am. Brik *Fame*, Kapt. F. NICKERSON, naar Nickerie en Boston; lading: 56 vaten Malassie, en 175 ledige vaten en plant. goederen.

ADVERTISSEMENTEN.

TRANSPORTEN.

(37539) Den 7den September 1833. THERESIA van CONSTANTIA van DINA van DE VRIES, aan J. L. STUGER, van een gedeelte Grond van het Erf, gelegen aan de *Keizer Straat*, La. D. No. 170.

Den 14den. AMIMBA van GUHL, aan C. KERSTEN & Co., van een Huis en Erf, aan de *Zwartenhovenbrug Straat*, La. D. No. 447*b*.

Idem. BEATA SOPHIA van KNOBBELSDORFF, aan JOHANNA BEELDSNIJDER, van een Huis en Erf, aan de *Hooge Straat*, La. D. No. . . .

Den 16den. M. A. KEIJZER, Vendumeester, aan HENDRIK VAN RHEE, van een Huis en Erf, aan de *Wageweg Straat*, La. D. No. 125.

Den 17den. ROZA MENDES DE MEZA, geboren JUDEO, aan M. N. MONSANTO, van een Erf en daarop staande Gebouwen gelegen aan de *Steenbakkerij Straat*, La. D. No. 324.

HIJPOTHEEK.

Den 18den September 1833. MARIA van JACOB FREDERIK BEKKER, aan COENRAAD BAREDS, te vestigen op het Huis en Erf, aan de *Zwartenhovenbrug Straat*, bekend onder La. D. No. 481.

Paramaribo den 18 September 1833.

A. VAN MEERTEN.

ADMINISTRATIVE POLICIE.

De adsistent, meer bijzonder voor de Administrative Policie, ten burele van den Procureur Generaal der Kolonie *Suriname*, brengt, daartoe behoorlijk geautoriseerd, ter kennis van elk en een iegelijk, wien zulks aangaat, dat overeenkomstig de bepalingen voor de Plaatselijke en Landelijke Policie, vervat bij Publicatie van 19/25 November 1828, (Gouvernements-blad van dat jaar, sub n°. 17), *de generale schouwing, over de zindelijkheid en het onderhoud der Straten, ter breedte van vijftien voeten voor ieder huis, het doen beleggen derzelver met schulpen, en over het opdelven der slooten en trenzen of trekkers, ter breedte van twee en een halve voet*, zal worden aangevangen op Dingsdag den *vijftienden* October eerstkomende; en dat voor zoo verre aan de aangewezene bepalingen, bij dezelve Schouwing, niet mogt zijn voldaan, tegen de nalatigen zal worden geageerd, als zal bevonden worden te behooren.

Paramaribo den 16 *September* 1833.

De Adsistent voornoemd,
J. BROMET.

(37510) Op autorisatie van de Kommissie tot de zaken der *Nieuwe Wees-, Kurateele en Onbeheerde Boedels Kamer dezer Kolonie*, zullen AMBTENAREN provisioneel belast met bijgemeld Departement, publiek doen verkoopen:

1°. Over *zes* weken, de dag nader te bepalen, een *ERF* en de daarop staande *GEBOUWEN*, gelegen alhier aan de *Hoogen Straat*, La. D. N°. 798 en 800; aankomende den Boedel JOHAN GODFRIED AKKERMAN.

2°. Over *een* jaar en *zes* weken, de Plantaadje *TIJROL*, gelegen aan de rivier *Saramacca*, aan de regterhand in het afvaren tusschen de Plantaadje *Fridericisgift*, en de verlatene kostgrond *de Goede Verwachting*, voor het halve aandeel aankomende den Boedel MARIA ERDMUTHA ROTHE, laatst wed. JOHN EVANS.

Paramaribo den 22 *September* 1833.

De Scriba van opgemelde Commissie,
R. GOLLENSTEDE.

(37568) De AMBTENAREN, provisioneel belast met het Departement der *Nieuwe Wees- Kurateele- en Onbeheerde Boedels Kamer*, zullen na den 28sten dezer, aan de Crediteuren van de Boedels C. W. STRIDDELS, Wed. C. RINGELING; ANNA ROZALINA van MEIJER; J. J. VINCKE; W. H. SNIJDERS; G. F. DRANSFELD; PAULUS FRANÇOIS van ROOS, PIETER DE WILDE; WM. HALSKE; IRIS of ELIZA van MUTTLEBURRY; J. N. BRAAM; JOHN RELEIJ; Wed. CORNELIA NEIJDING, eerder Wed. HOUWLING, gebore HEIJSVERKERK; AVANTUUR ADOLPH van WINDHORST; de vrije LENA van LENTZ; HERMANUS REDEKER; P. J. BEKKER; J. A. NOORDHOORN; en ALEXANDER CUMMINGS, de hun competerende penningen uitkeeren.

Paramaribo den 21 *September* 1833.

De Tweede Commies, provisioneel belast met de werkzaamheden van Eerste Commies,
C. A. FISCO.

Mengelwerk.

NAPOLEON ALS DICHTER.

In een te Montreal uitkomend Dagblad treffen wij de volgende, tot nu toe onbekend gebleven anecdote aan:

Het is aan slechts weinige personen bekend, dat Napoleon aanspraak maakte op eene plaats onder onze dichters. Intusschen is het waar, dat hij in zijne jeugd, naauwelijks met onze taal bekend, Fransche verzen, poogde te maken en de eerste denkbeelden tot een treurspel op het papier bragt. Toen hij, na de belegering van Toulon, zijn ontslag bekomen had en zich te Parijs bevond, buiten betrekking en zonder bezigheid, bragt zijne verkeering met eenige acteurs van het *Théatre Français* hem op het denkbeeld om in zijne dramatische werken een middel van bestaan te zoeken. Dien ten gevolge nam hij zijn treurspel onder handen en begon, zoo goed hij kon, alexandrijnen te maken. Doch de Hemel, die uit hem geenen dichter wilde vormen, riep hem weder naar het oorlogsveld, en zijne tragedie bleef voorshands aan den spijker hangen. Zijn steeds toenemend geluk vergunde hem niet zijn werk voort te zetten, doch konde hem hetzelve evenwel niet doen vergeten.

Nadat hij nu eerste Consul en vervolgens Keizer geworden was, kwam het eensklaps in hem op, om zijn stuk te doen opvoeren, doch daar hij hetzelve in eenen staat wenschte te brengen, welke eenen goeden uitslag mogelijk maakte, keerde hij zich tot eenen man van geest, die een werkelijk talent voor de versificatie bezat, en aan dezen werd de taak opgedragen, om het meesterstuk om te werken. Deze draaide en keerde het zoo goed, en tooide het met een zoo glanzend koloriet, onder inmenging van eenige sentimentele verzen, dat het treurspel zoo al geen treffelijk werk, dan toch in alle opzigten waardig werd om gemeten te worden met die stukken, welke dagelijks ten tooneele verschijnen. Na op deze wijze opgesmukt te zijn, deed zich de vraag op, om het stuk op het *Théatre Français* te doen vertoonen. Hier vingen, als naar gewoonte, de zwarigheden aan, en de tooneelspelers bleven, ondanks al de waarde van het werk, weigerachtig om hetzelve te geven. Degeen, die het bearbeid had en welken men ongetwijfeld voor den vervaardiger hield, drong niet verder op zijn verzoek aan: hij vouwde het manuscript weder toe, vertrok bedaard en begaf zich naar de Tuilerien, om gedurende het Keizerlijke ontbijt verslag van zijn wedervaren te doen.

Oogenblikkelijk brak er een onweder los, hetwelk intusschen eene vreemde wending nam. Den volgenden dag, op het oogenblik dat de schouwspelers bijeen waren, verscheen een stalknecht van den Keizer, in zijn werk-jas, met eene rol en eenen brief in de hand. De brief luidde als volgt:

Les Acteurs du Théatre Français joueront d'aujourd'hui en un mois la tragédie, qu'ils ont eu la bêtise de refuser. (1)

NAP

Dit schrik-biljet en het nog vreesselijker Nap. verspreidde de hoogste ontzetting onder de tooneelspelers: zij vermoedden de waarheid en haastteden zich om, door onverwijlde gehoorzaamheid, hunnen misstap weder goed te maken. Het stuk werd dadelijk bestudeerd en zonder repetitie ten tooneele gevoerd, wijl men de hoofdrollen aan de beste acteurs had toegedeeld. Het vond wel verdienden bijval: alle dagbladen prezen het, met uitzondering van dat des Heeren Geoffroi, dien men niet in het geheim wilde inwijden en dien de vervaardiger (d. i. de stijlist) niet lijden mogt. Maar deze werd met eer en geld overladen, het geluk begon hem toe te lagchen, toen een vroegtijdige dood hem wegrukte.

Het is tijd den lezer te melden, dat het bedoelde treurspel de *dood van Hector* is, van Luce de Lancival. Deze daadzaak verklaart ons de deelneming, welke Bonaparte aan dit stuk bewees en doet ons de beweegreden kennen van de weldaden, waarmede hij den Schrijver der *Achilléide* overladde. (*Overgenomen.*)

(1) De akteurs van het *Theater Francais* zullen binnen eene maand, gerekend van heden, het treurspel opvoeren, hetwelk zij de domheid hadden van af te wijzen.

STAATSRANGORDE IN ENGELAND.

In Engeland bestaat de volgende staatsrangorde: Na den Koning en de Prinsen van den bloede volgt 1) de Aartsbisschop van Canterbury met den hoogsten rang in den staat; 2) de Groot-Kanselier; 3) de Aarts-Bisschop van York; 4) de Lord Thesaurier; 5) de Lord President; 6) de Lord Zegelbewaarder, 7) de Lord Groot-Kamerheer; 8) de Lord Maarschalk; 9) de Lord Opper-Admiraal; 10) de Lord Opper-Hofmeester; 11) de Lord Opper-Kamermeester; 12) de Ministers (Secretarissen van Staat); 13) nu eerst volgen de Hertogen; 14) de Markiezen; 15) de oudste zoonen der Hertogen; 16) de Graven; 17) de oudste zoonen van Markiezen; 18) de jongere zoonen der Hertogen en Markiezen; 19) de Burggraven; 20) de oudste zoonen van Graven; 21) de Barons; 22) de jongere zoonen van Graven; 23) de oudste zoonen der Burggraven, 24) die der Barons; 25) de Ridders van den Kousenband; 26) de Geheimraden; 27) de Kanselier en Sub-Thesaurier; 28) die van Lancaster; 29) de Opper-Regters van het hooge geregtshof; 30) de Master of the Rolls; 31) de Opper-Regter bij de Comon Pleas; 32) die van de Thesaurie-regtbank; 33) de andere Regters; 34) de Bannerets; 35) de jongere zoonen der Burggraven; 36) die der Barons; 37) de Baronnets; 38) de Knights Bachelords; 39) de Ridders van de Bath-orde; 40) andere Ordesridders; 41) de Leden van het Kanselaryhof; 42) nu eerst de Kolonels; 43) de Doktors des gemeenen regts, 44) die van het Statuursregt; 45) de oudste zoonen der Boronets; 46) de Ridders, Doktoren en Regters; 47) de Luitenants-Kolonel; 48) de Majoors; 49) de Kapiteins; 50) de Gentlemen, geene Kooplieden; 51) de Freeholders; 52) de Kooplieden; 53) de Kramers en Handwerkers; 54) de Yeomen (Erfpachters); 55) de Logementhouders; 56 de Boeren. (*Overgenomen.*)

VOORBEELDEN VAN SPAANSCHE ÉTIQUETTE.

De hof-étiquette, welke geoordeeld wordt noodig te zijn tot handhaving van orde, wordt in Spanje tot eene hoogte gedreven, welke de Koningen tot wezenlijke martelaren der mode maakt.

Philippus III zat eensdaags deftig aan den hoek van den haard. De haardverzorger van het hof had eene zoo groote hoeveelheid hout aangelegd, dat de Vorst van hitte bijna stikte. Maar de Koninklijke Majesteit gedoogde niet, dat hij van zijnen armstoel opstond, en de étiquette verbood den bediende in zijne kamer te dringen. Eindelijk trad de Markies van Potal binnen, en de Koning gebood hem het vuur te matigen. Maar deze edelman verontschuldigde zich daarmede, dat de étiquette hem verbood eene zorg op zich te nemen, die uitsluitend aan den Hertog van Usséda toevertrouwd was. Men liep den Hertog roepen; maar deze was uitgegaan. Intusschen werd het vuur langs hoe heeter, en de Koning was genoodzaakt het te verduren, eer dan zijne waardigheid uit het oog te verliezen. Zijn bloed werd hevigelijk verhit, en hieruit ontstond daags daarop eene sterke koorts, welke dezen Vorst in den jare 1621 naar het graf sleepte.

Op zekeren dag geraakte het paleis in brand. Een soldaat, wetende dat de zuster des Konings in haar vertrek was en onmisbaar door de vlammen stond verteerd te worden, wierp zich met gevaar van zijn leven in de brandende kamer en bragt de Prinses behouden naar buiten, door haar in zijne armen te vatten. Dit was een verschrikkelijk vergrijp tegen de Spaansche étiquette! De getrouwe krijgsman, hiervoor te regt staande en schuldig verklaard van in de kamer der Prinses doorgedrongen te zijn, werd TER DOOD veroordeeld! maar deze, de omstandigheid in overweging nemende, schonk hem vergiffenis en verwierf zijne genade. (*Overgenomen.*)

WETENSCHAPPELIJKE BERIGTEN.

De volgende daadzaak kan op eene merkwaardige wijs tot versterking van het gevoelen strekken, dat het meerendeel van de donkerkleurige rassen eene groote fijnheid in de reuk- en gezigtsorganen bezitten. Te Paramata, in Nieuw Holland, verdween eensklaps een welgestelde pachter, *Fisker* genaamd. Een zijner bedienden die gehouden werd van deszelfs vertrouwen te bezitten, verzekert, dat hij eene verre reis is gaan ondernemen, maar weldra terug zal zijn. Drie maanden gaan er voorbij, en *Fisker* komt niet terug. Zijn knecht verkoopt, koopt en bestuurt voor zijn eigen rekening middelerwijl de pachthoeve van zijn heer. Na dit tijdsverloop begonnen de buren eenigen argwaan op te vatten; het gerucht kwam ter oore der plaatselijke politie, die onderscheiden harer dienaren naar de hoeve afzendt. Onder dezelve bevond zich een zekere *Sam* genaamd, van geboorte uit de stad Sidneg. Door eenige algemeene aanwijzingen aan hem verschaft op den weg geholpen, begeeft *Sam* zich naar eene plaats waar een houten hek staat, waarop hij eene donkerkleurige vlek ontdekt, die hij, na er aan geroken te hebben, voor een bloedvlek van eenen blanken erkent. Van daar loopt hij naar den rand van een' nabij zijnde vijver, op welks oppervlakte men eenige vlekken van een rosachtig schuim zag liggen; hij haald dit schuim naar den oever en neemt daarvan een weinig in de holte van zijne hand, proeft het, ruikt er aan, en roept dat er zich vetachtige deelen van eenen blanken onder bevinden. Voorts even als een speurhond regts en links rondruikende, komt hij op eenigen afstand van den vijver in een kreupelgewas, steekt een stokje 't welk hij in de hand hield in den grond, ruikt er aan, herhaalt deze proef verscheiden malen en verklaart eindelijk, dat daar het lijk van eenen blanken legt begraven. Men graaft den grond op en vindt er weldra het lijk van *Fisker*, wiens herschenpan verbrijzeld was. Men maakt zich van den moordenaar meester die voor de assies van Sidneg gebragt en ter dood veroordeeld wordt. Op het oogenblik van zijne straf te zullen ondergaan, bekent hij zijne misdaad, en verklaart dat hij *Fisker* vermoord heeft op het hek door den geregtsdienaar aangewezen, dat hij vervolgens het lijk in den vijver gesleept heeft, maar weinige dagen later, uit vreeze dat men eenig spoor van den moord ontdekken mogt, hetzelve in het houtgewas had begraven, alwaar *Sam* het ontdekt had.

ENGELAND. — De vermaarde Tooneelspeler KEAN is den 15den Mei na een langdurig en smartelijk lijden overleden. De poging zijner vrienden, om zijn overschot bij dat van zijn grooten voorganger GARRICK in de Westmunster-Abdij bij te zetten, heeft niet mogen gelukken. Het lijk is nu in de kerk van *Richmond* begraven naast dat van den Dichter THOMSON en dat van BURBAGE, die bij het leven van SHAKESPEARE, het eerst de rol van RICHARD III heeft gespeeld.

Te PARAMARIBO, bij J. J. ENGELBRECHT.